

*Nataša Ružić**

Internet and Legislative Regulations

Summary

As a relatively new medium the Internet is an excellent basis for the development of criminal activities- pornography, paedophilia, human trafficking, traffic in human organs, unverified information, roughness, vulgarity and that sort of things. The public is being entertained in all sort of ways. In the Internet we can often find videos showing teenagers who take out their aggression on weaker peers, the elderly and shoot their victims. The similarity between murders and mistreatment, which take place in various parts of the world, lead to conclusion that the perpetrators got the idea for committing such crimes from the media, i.e. the Internet. The situation is getting worse and worse because if up to recently teenagers have been shooting those who take their aggression out on others and mistreat them, today they increasingly shoot murders. Journalists are also responsible for such behaviour. The media erroneously report about crimes and that's why it's necessary to ban certain themes. And while the media keep promoting murderers as some kind of brands, because we can find their messages, video recordings on the Internet, we can expect new "plagiarisms" and innocent victims. When it comes to the Internet, one of many problems is the inexistence of legislative regulations as well as the fact that from the technical point it's difficult to control whether the content on the Internet is legal. If at the beginning mostly Islamic countries introduced restrictions on particular online content and that was explained by their religion, today other countries, such as the USA , Britain, Australia and France advocate the control and restriction.

Key Words: Internet, Infotainment, Legislative Regulations, Chain Reaction

*The author has a MSc and is a lecturer at the University of Podgorica.

*Nataša Ružić**

Internet – korisna baza podataka ili uzročnik antisocijalnog ponašanja?

Sažetak

Nesumnjivo, Internet je korisna baza podataka i ima brojne pozitivne strane kao što su razvoj informacionog društva, ogromna količina informacije koja je dostupna svakom korisniku, brzo pronalaženje naučnih, tehnoloških, poslovnih i drugih informacija, razmjena informacije sa čitavim svijetom, marketinške akcije na globalnom nivou, mogućnost objedinjenja etničkih grupa nezavisno od rastojanja, nove mogućnosti ekonomskog razvoja, u oblasti obrazovanja mogućnost učenja na daljinu. Ali, javlja se i niz problema među kojima su glavni nepostojanje zakonske regulative i to što je s tehničke strane teško prokontrolisati legalnost sadržaja na internetu. Neke od evropskih zemalja smatraju da internet nije medij, stoga ne treba da postoje ni zakonska ograničenja, dok su druge zemlje još prije par godina ograničile slobodu interneta. Nezavisna organizacija „Reporter bez granica“ ne dijeli njihovo mišljenje i napravila je spisak neprijatelja interneta. Ako su u početku uglavnom islamske zemlje uvodile ograničenja na pojedine sadržaje na internetu i to se objašnjavalo njihovom vjerom, danas se i evropske zemlje zalažu za kontrolu i ograničenje.

Ključne riječi: internet, etika, sloboda, mediji, legalnost, globalizacija

* Autorica je magistrica znanosti i asistentica Sveučilišta u Podgorici.

Infotainment ili etičke norme? Ova dilema je postojala oduvijek, mada infotainment nikada nije bio zastupljen u medijima u tolikoj mjeri kao danas.

Nakon osnivanja u drevnom Rimu prve novine Acta diurna Cezar je izražavao nezadovoljstvo što se novine suviše bave gladijatorskim borbama i trkama dvokolica, dok su novosti o političkim zbivanjima potisnute.

Prošlo je toliko vremena, ali mediji nisu napravili značajniji pomak u toj oblasti. S razvojem tehnologije i pojavom novih medija, novinari danas izvještavaju mnogo brže, ali u današnjem vremenu novinarstvo je postalo prije svega biznis, (stoga je medije moguće djelimično razumjeti), dok opće stanje nam svjedoči o tome da su mediji krenuli pogrešnim putem u osvajanju publike, jer spojiti profit i etičke norme je nemoguće, tako da slobodno možemo reći da se situacija znatno pogoršala. Čak i najetičniji mediji poput BBC-ja podložni su novom vremenu. Navešću primjer. Dva novinara Jonathan Ross i Russell Brand suspendirana su zbog toga što su nazvali popularnog glumca starije generacije Endrjua Saksa i ostavili uvredljive poruke na telefonsku sekretaricu. Nakon emitiranja, program je izazvao pravi skandal jer su većina britanskih medija osudili ponašanje novinara. Generalni direktor BBC-ja Mark Tompson se ispričao javnosti i obećao da se ovakve stvari više neće ponoviti. Russell Brand i Jonathan Ross su se javno ispričali, dok je Brand dao otkaz.

Na kanalu BBC2 voditelj emisije Top Gear Jeremy Clarkson je izazvao negodovanje publike kada se u svojoj emisiji našalio na račun ubojstva prostitutki u Ipsviču u Britaniji. Za ubojstvo pet prostitutki 2006. godine osuđen je kamiondžija Steve Wright. Opisujući život kamiondžije, novinar se našalio da se njihov život svodi na ubojstva prostitutki. Šala je izazvala revolt publike. Gledatelji su ocijenili njegovu izjavu neetičnom, tako da je novinar bio prinuđen da se izpriča.¹

Na tržištu se svakodnevno pojavljuje sve veći broj medija koji se bore za opstanak. Publika se zabavlja na sve moguće načine. Dva kanadska novinara Mark Antuan i Sebastijan Odett pozvali su kandidatkinju za potpredsjednika Saru Pejlin. Jedan od njih se predstavio kao predsjednik Francuske Nicolas Sarkozy. Razgovarali su s njom šest minuta i nakon toga joj priznali da je u radijskom programu. Inače, spomenuti novinari su

¹ Debra Killalea "Ofcom clears Clarkson over joke that truck drivers "murder prostitutes" after BBC receives more than 500 complaints" (www.dailymail.co.uk, 05.11.2008.)

se na taj način šalili i sa Shiracom, Sarkozijem, Donaldom Trumpom i drugima. Lažno predstavljanje novinara se može tolerirati samo u slučaju javnog interesa, ali korištenje takve metode u zabavne svrhe je neetično.

Pojava novog medija - interneta otvorila je nove mogućnosti i dileme jer s jedne strane internet predstavlja super brzi način informiranja i komunikacije, dok s druge strane internet je donio nerješive probleme iz oblasti etike - poput pornografije, pedofilije, trgovine ljudima, ljudskim organima, neprovjerene informacije, grubosti, vulgarnosti, razvoja kriminala i slično. U cilju zarade korisnicima se nude različite vrste usluga, koje su zabranjene zakonom. Recimo, bez problema možete putem interneta kupiti ne samo namirnice, već i oružje, pri čemu vas nitko neće pitati za godine, štoviše takvu ponudu vam mogu dostaviti i na e-mail u obliku reklame.

Nesumnjivo, Internet je korisna baza podataka i ima brojne pozitivne strane kao što su:

- razvoj informacijskog društva;
- ogromna količina informacije koja je dostupna svakom korisniku;
- brzo pronalaženje znanstvenih, tehnoloških, poslovnih i drugih informacija;
- razmjena informacije sa čitavim svijetom;
- marketinške akcije na globalnom nivou;
- mogućnost objedinjenja etničkih grupa nezavisno od udaljenosti;
- nove mogućnosti ekonomskog razvoja;
- u oblasti obrazovanja - mogućnost učenja na daljinu.

U predizbornoj kampanji novoizbrani predsjednik SAD-a Obama po prvi put iskoristio je internet kao instrument za financiranje svoje kampanje, odnosno pozvao je simpatizere da mu šalju novac putem interneta.

Međutim, ako sagledamo pozitivne i negativne strane interneta, doći ćemo do zaključka da su negativne strane interneta još uvijek brojnije.

Prema riječima Sare Blek, profesorice opće medicine na Univerzitetu Sainth Joseph „Internet može biti divan instrument, ali kao bilo koji instrument može biti zloupotrijebljen“.² Dodala bih da i na divnom instrumentu može se loše svirati.

² Todd Leopold "Anonymous anger rampant on Internet" (www.cnn.com, 03.11.2008.)

Internet prednjači u usporedbi s ostalim medijima po količini neprovjerene senzacionalističke informacije ili informacije kojom se manipulira građanima. Ogromna količina informacije koju svakodnevno čitamo i vidimo dovela je do toga da nemamo vremena na kritički osvrt i razmišljanje o tome što smo pročitali ili vidjeli na fotografijama. Tipičan primjer je rat u Južnoj Osetiji između Gruzije i Rusije. Rat je započeo napadom gruzijske vojske na civilno stanovništvo Južne Osetije. Tek kasnije istraživanje je dokazalo da se gruzijski predsjednik Saakašvili pripremao najmanje dva mjeseca za ovu ratnu operaciju i da je sljedeća republika koja se trebala naći na udaru bila Abhazija. U početku, većina globalnih medija je prikazivala fotografije agencije „Reuters“ o ratu između Gruzije i Rusije. Te fotografije su obišle svijet i stvorile sliku da ruski agresori ubijaju nevino stanovništvo. Na osnovi probranih fotografija je formirano javno mnijenje. Više je nego očigledno kad usporedimo fotografije da zapravo „mrtvac“ pozira na fotografijama. Obično mediji u kriznim situacijama igraju na emocije publike kroz fotografije starijih ljudi ili djece. Ovdje vidimo da se jedan te isti čovjek se pojavljuje u svojstvu mrtvaca na različitim fotografijama.

Poznato je da svaki medij ima svoje on-line izdanje. Često, pored naslova kojima se privlači publika, tu su i fotografije kojima se krše osnovna ljudska prava - poput prava na dostojanstvenu smrt. Upečatljiv takav primjer možemo naći u dnevnom listu „Dan“. Nakon priznavanja nezavisnosti Kosova od strane crnogorske Vlade, na naslovnoj stranici „Dan“ je prikazao tri mrtva Srbina. Ovom fotografijom dnevni list „Dan“ je ozbiljno narušio etiku. Ukoliko je redakcija željela iskazati protest zbog priznavanja nezavisnosti Kosova, to je mogla uraditi na drugi način.

„Zahvaljujući“ internetu znatno su olakšane i kriminalne aktivnosti. Počevši od digitalne piraterije, narušavanja koncepta autorskih prava „skidanjem“ s interneta muzike, filmova, knjiga, (na taj način se muzičkoj i filmskoj industriji nanosi nepopravljiva šteta). Zatim trgovina oružjem, ljudima, ljudskim organima, pornografija, prostitucija, krađa novca s bankovnih računa. Poslednji skandal je vezan za predsjednika Francuske Nikolasa Sarkosyja Račun francuskog predsjednika su „očistila“ dva hakera. Služba za odnose s javnošću nije željela precizirati o kojoj sumi je riječ.

Ako smo se djelimično i navikli na činjenicu da je na internetu moguće sve kupiti, ipak imamo i šaljive situacije. Tako je naprimjer, internetski korisnik iz Britanije pod nickom lovejouantingsemporium na

sajtu za aukcije e-bay ponudio na prodaju državu Islandiju. Početna cijena je bila 99 pensi.³

Internet je prepun pornografskih sajtova. Borba protiv pornografije je uzaludna, priznaju i policijski organi. Svakodnevno se zatvori ogroman broj sajtova, ali istovremeno se i otvori isti broj novih. Najveći problem u tom planu ima Španjolska koja je lider po broju sajtova posvećenih dečjoj pornografiji. Policija u suradnji s Interpolom uhapsila je 1200 ljudi u posljednjih pet godina koji su se bavili ovim biznisom. U posljednjoj akciji uhićeno je preko 120 ljudi.⁴

Ali, ipak glavni problem kada je u pitanju internet je nepostojanje zakonske regulative i to što je s tehničke strane teško prokontrolirati legalnost sadržaja na internetu. Neke od europskih zemalja smatraju da internet nije medij, stoga ne trebaju postojati ni zakonska ograničenja, dok su druge zemlje još prije par godina ograničile slobodu interneta. Htjela bih da napomenem da nezavisna organizacija „Reporteri bez granica“ ne dijeli njihovo mišljenje i napravila je spisak neprijatelja interneta. Na ovom spisku su Azerbejdžan, Turkmenija, Tadžikistan, Uzbekistan, Bjelorusija, Kina, Kuba, Egipat (novo ime na listi), Iran, Sjeverna Koreja, Saudovska Arabija, Sirija, Tunis i Vijetnam.

U SAD nakon 11. rujna 2001. godine uvedena su neka ograničenja na internetu zbog nacionalne sigurnosti. Mnogi rasistički i nacionalistički sajtovi su takođe zatvoreni.⁵

Ali, i pored ovakvih zabrana na internetu i dalje je moguće naći i nacionalističke sajtove. Internet je dostupan svima, tako da bilo ko može da otvori sajt i postavi što hoće.

U Velikoj Britaniji policijski inspektori su bili prilično iznenađeni kada su istragom utvrdili da islamski terorista koji služi zatvorsku kaznu Abu Hamza al Masri postavio na sajt „You tube“ snimak „ mirem u ime Alaha“ u kome poziva na džihad protiv nevjernika.⁶ Nakon par sati snimak je uklonjen zbog agresivnog i nacionalističkog sadržaja.

Na internetu često možemo naići i na snimke tinejdžera koji se izivljavaju nad slabijim vršnjacima, starijim ljudima i snimaju svoje žrtve. Možemo konstatirati da je ovakav način izivljavanja postao svakodnevna

³ „Исландия выставлена на торги „ (www.cifrovik.ru, 10.10.2008.)

⁴ “Spain holds 121 over child porn” (www.bbc.co.uk, 01. 10. 2008.)

⁵ www.rsf.org

⁶ „Террорист проник на youtube из тюрьмы“ (www.cifrovik.ru, 25.09.2008.)

tradicija u školama u različitim dijelovima svijeta. A sličnost ubojstava i maltretiranja, koja se događaju u različitim dijelovima svijeta, nas navode na zaključak da su ideju ovakvih zločina počinitelji uzeli iz medija, odnosno interneta. Situacija postaje sve gora, jer ukoliko su do jučer tinejdžeri snimali izivljavanje i maltretiranje, danas sve više snimaju ubojstva. Ovakvom ponašanju su doprinijeli i novinari. Luis Alvin Dej kritizira novinare da u određenim situacijama trebaju koristiti zdrav razum i dobar ukus u usklađivanju potrebe za obavještavanjem javnosti i zahtjeva društvene odgovornosti. Nema sumnje da nezreli i povodljivi članovi publike mogu naučiti lekcije o antisocijalnom ponašanju iz udamnih vijesti i odlučiti da imitiraju ono što su vidjeli ili pročitali.⁷ Dokazaćemo to konkretnim primjerima.

Prisjetimo se tragičnih događaja u Virdžinijskom univerzitetu kada je student Čo Sin Hi šesnaestog travnja 2007. pobio 32 učenika i izvršio samoubojstvo. Poslao je video snimak i fotografije televizijskoj stanici NBC news koja ga je prikazala. Pretpostavlja se da je neuravnoteženi student počinio zločin pod utjecajem korejskog filma „Old boy“. Čo Sin Hi je kopirao svoje „heroje“ Erika Harisa i Dilana Kliborda koji su u Koloradu 20. travnja 1999. godine pod utjecajem filma „Psiho“ u srednjoj školi pobili 12 učenika i desetine ranili, nakon čega su izvršili samoubojstvo. Nakon tragedije u Virdžinijskom univerzitetu i ogromnog publiciteta u medijima pojavile su se osobe koje su prijetile da će ponoviti zločin „virdžinijskog ubojice“. Tako je Endru Rozenblum u Bostonu prijetio svojoj djevojci da će je ubiti kao korejski student. U Sjevernoj Karolini šesnaestogodišnji tinejdžer je prijetio svojim vršnjacima pištoljem. Nakon događaja u Virdžinijskom univerzitetu 42 koledža su zatvorena zbog anonimnih prijetnji da će u pojedinim koledžima doći do masakra.⁸

Nakon tragedije u Virdžiniji uslijedila je lančana reakcija u različitim zemljama.

U Ohaju učenik srednje škole Asa Kun (14 godina) iz pištolja ranio je petoro ljudi i zatim izvršio samoubojstvo. Za Kuna je utvrđeno da je psihički labilan, nekoliko puta je pokušao da izvrši samoubojstvo.

U rujnu 2007. godine u SAD-u L. Breden pucao je u studente.⁹

⁷ Luis Alvin Dej „Etika u medijima“, str. 322.

⁸ „Massacre at Virginia tech“ (www.cnn.com, 19.04.2007.)

⁹ „Месть гота“, (www.lenta.ru, 06.11.2007.)

U Finskoj je učenik Pek Erik Auvien (18 godina) pobio sedmoro ljudi, među kojima direktora škole i sedam učenika, a zatim je izvršio samoubojstvo.¹⁰ Nekoliko sati prije zločina Auvien je postavio na sajt You Tube video-zapis pod nazivom „Zločin u srednjoj školi Jokela“.

Istraga je utvrdila da se Auvien dopisivao s Dilanom Kosi (14 godina) koji je planirao počiniti sličan zločin u svojoj školi u Pensilvaniji.¹¹ Policija je u sobi Dilana na vrijeme našla 4 granate, film o događajima u školi Columbine 1999. godine, kada su dva učenika pobili 13 ljudi, 24 ranili, a zatim izvršili samoubojstvo.¹²

U Denveru Niko Tatum (18 godina) počeo je pucati na učenike koji su izlazili iz školskog autobusa. Tom prilikom je nastradalo šest učenika.

Student univerziteta u Ilinoji Stephen Kazmierczak upucao je petoro studenata i zatim izvršio samoubojstvo.¹³

Nepunih godinu dana nakon zločina u srednjoj školi „Jokela“ dogodio se identičan slučaj u Finskoj, odnosno gradu Kaujahoki. Naime, 23. septembra u koledžu Matti Juhani Saari pobio je 10 ljudi i izvršio samoubojstvo. Nekoliko dana prije zločina postavio je snimak na sajt Youtube. Na snimku Matti vježba pucanje iz pištolja.¹⁴ Zanimljivo je da je par dana pred zločin Saari priveden u policijsku stanicu zbog snimka na internetu i posjedovanje oružja, ali je procijenjeno da nije opasan po društvo, pa je pušten istog dana. Prije nego što je izvršio samoubojstvo, Matti je pozvao svoje prijatelje jer je želio da se oprost. Inače, Matti je bio prijatelj Peka Erika Auviena koji je počinio identičan zločin godinu dana ranije. Međusobno su se savjetovali kako da počine zločin i čak su išli zajedno kupiti oružje. Matti je predložio Eriku da urade to zajedno, ali Erik mu je napisao „If I can do it I know you can make it.“ Kao i u slučaju Virdžinijskog Univerziteta scenario je apsolutno isti. Pored toga, što svaki od tinejdžera pobije što veći broj ljudi i izvrši samoubojstvo, sličnosti su i u posljedicama.

¹⁰ “В финской школе застрелены семь человек „ (www.lenta.ru, 09.11.2007.)

¹¹ „Финский стрелок был знаком с неудавшимся убийцей американских школьников“ (www.lenta.ru, 13.11.2007.)

¹² “В Пенсильвании предотвращена бойня в школе“ (www.lenta.ru, 15.10.2007.)

¹³ James Kelleher „Illinois college shooter stopped medication“ (www.reuters.com, 15.02.2008.)

¹⁴ “Finnish college gunman kills 10” (www.bbc.co.uk, 23.09.2008.)

Nakon tragedije i u Virdžiniji i u Finskoj najprije su zatvoreni brojni koledži zbog anonimnih poziva da će doći do slične tragedije u drugim koledžima. Policija je izjavila da očekuje kopiranje tragičnog incidenta i zamolila građane da pomognu policijskim organima i ukoliko nađu neki snimak na internetu obavijeste nadležnu službu. Panika je nastala ne samo u Finskoj, već i u susjednoj Švedskoj i u drugim zemljama. U Švedskoj je uhapšen 16-godišnjak koji je postavio snimak na sajt Youtube. Na snimku tinejdžer se igra sa oružjem. Na zapadnoj obali Turske uhapšen je 15-godišnjak koji je slao prijeteće poruke svojoj školi i prijetio pucnjavom.

Odmah nakon tragedije, video igra „Kirdengarten killer“ u kojoj jedan dječak ubija učenike povučena je sa interneta.¹⁵

Osim toga, premijer je izjavio da će finska Vlada unijeti popravke u zakon o posjedovanju oružja. Za Finsku je to ozbiljan problem jer u zemlji s oko 5.5 milijuna stanovnika, 1,6 milijuna posjeduje oružje.

Predsjednik Finske Tarja Halonen je nakon svega izjavila da je neophodna kontrola nad internet sadržajima koji su dostupni tinejdžerima.¹⁶

Mjesec dana nakon tragedije u Finskoj došlo do pucnjave u Univerzitetu Kentucky. Na sreću nitko nije stradao. Petoro studenata je privedeno na saslušanje, dok je nastava otkazana. U tijeku je istraga.¹⁷

Već sljedećeg dana se zbio drugi incident u Arkansazu. U studentskom gradiću u okviru Univerziteta Arkanzasa ubijena su dva studenta, dok je jedan mladić teže ranjen. Nastava je otkazana, dok su četiri studenta privedena na ispitivanje.¹⁸ Istraga je u tijeku.

Ovi primjeri nam pokazuju da mediji imaju ogromnu ulogu u izazivanju lančane reakcije događaja u društvu.

Svaka zemlja se na svoj način bori protiv nasilja među omladinom. U Finskoj je odlučeno da se mora strogo kontrolirati prodaja oružja, dok u SAD maloljetnicima se suđi kao odraslim osobama.

U Britaniji 15-godišnja djevojčica će biti osuđena na doživotnu robiju zbog snimanja ubojstva Gavina Waterhousa (29). Njega su napali

¹⁵ Brett Young “Kindergarten shooting game pulled” (www.reuters.com, 02.10.2008.)

¹⁶ “Finnish president on shooting” (www.bbc.co.uk, 24.09.2008.)

¹⁷ „ 5 students taken into custody on Western Kentucky campus“ (www.cnn.com, 22. 10. 2008.)

¹⁸ „ Four charged in Arkansas campus shooting“ (www.cnn.com, 28.10.2008.)

23. rujna 2007. godine ispred supermarketa „Morrison’s“ Mark Masters (19) i maloljetni tinejdžer. Djevojčica koja je snimala ubojstvo, izjavila je na sudu da joj je prišao jedan od napadača i zamolio je da snima događaj koji je uslijedio na mobilni telefon. Djevojčica je priznala da je kriva kao suučesnik.¹⁹

Prvi presedan u SAD je napravljen u ožujku prošle godine kada su osam američkih tinejdžerki, starih između 14 i 18 godina, brutalno prebili šesnaestogodišnju djevojku sa Floride. Zlostavljanje se dogodilo 30. ožujka i snimak su nasilnice namjeravali postaviti na internet sajt „Youtube“. Na snimku se vidi kako one šamaraju i udaraju nesretnu djevojku, koja pada na zemlju, ali se batinjanje i nakon toga nastavlja. Sutkinja je odlučila da po prvi put u povijesti SAD maloljetnice odgovaraju za počinjeni zločin kao odrasle osobe. Pored ovakvih snimaka, na internetu možemo naći različite bizarne snimke koji su postavili odrasli korisnici. Nedavni skandal na Filipinama nam je pokazao da je sajt You tube sve popularniji ne samo među tinejdžerima. Tako se u travnju prošle godine pod nazivom „Surgery video“ pojavio snimak operacije. U toku operacije doktori su ismijavali pacijenta i snimali operaciju i snimak postavili na sajt You tube. Vidjevši snimak pacijent je tužio kliniku i tražio kaznu za ponašanje doktora za vrijeme operacije. Doktori su za sada odstranjeni iz liječničke prakse.²⁰

U kolovozu 2008. godine u školi Harrold u Teksasu je predložen radikalna način borbe protiv school shootinga. Upravni organi škole su odlučili naoružati predavače. Ta činjenica je pokrenula brojne rasprave širom Amerike - da li pedagog ima pravo nositi oružje? U školi Harrold smatraju da je to neophodno zbog nastale situacije. Nastavnici će proći tečaj kada i u kojim situacijama trebaju upotrijebiti oružje.²¹ Nasilje u školi se može zaustaviti u onom trenutku kada tinejdžeri budu odgovarali za svoje postupke, ali naoružavati akademsko osoblje je suviše rizično jer ne znate kada će nastavnik preći granice samoobrane.

Ako su u početku uglavnom islamske zemlje uvodile ograničenja na pojedine sadržaje na internetu i to se objašnjavalo njihovom vjerom, danas se i europske zemlje zalažu za kontrolu i ograničenje. U Francuskoj ministarstvo unutrašnjih poslova blokira sajtove s dječjom pornografijom.

¹⁹ „Gavin Waterhouse kills young violet yobs“ (www.telegraph.co.uk , 16.03. 2008.)

²⁰“YouTube surgery video spells trouble for docs” (www.msnbc.com, 16.04. 2008.)

²¹ Andrew Clark „The american school where teachers carry a pen, a ruler and ... a gun“ (www.guardian.co.uk 18.08.2008.)

MUP Francuske je pozvao internetske korisnike da ih obavijeste ako naiđu na sajtove koji sadrže dječju pornografiju, sajtove terorističkih organizacija. Napravljen je i takozvani crni spisak sajtova koji su blokirani. Tri američka internet-provajdera Verizon, Sprint i Time Warner Cable potpisali su dogovor o borbi protiv sajtova s dječjom pornografijom.²²

U Britaniji su unešene popravke u zakon o pravosuđu i migraciji. Prema novom zakonu, ukoliko netko posjeduje pornografski materijal s elementima nasilja može biti osuđen na tri godine zatvora.

U Australiji je potrošeno oko 78 milijuna dolara na specijalan program koji blokira sajtove s pornografijom. Pola sata nakon početka rada tog programa, tinejdžer iz Melburna je uništio taj program.

Na sajtu Youtube su uvedena ograničenja na snimke s nasilnim sadržajima.

Sve ovo nas navodi na zaključak da mediji pogrešno izvještavaju o zločinima i da su zabrane pojedinih sadržaja neophodne. I dok mediji budu reklamirali ubojice poput nekakvih brendova, jer na internetu možemo naći njihove poruke, video-snimke, možemo očekivati nove „plagijate“ i nevine žrtve.

Literatura

Luis Alvin Dej „Etika u medijima“, Medija centar, Beograd, 2004.

Članci

Debra Killalea “Ofcom clears Clarkson over jobe that truck drivers “murder prostitutes” after BBC receives more than 500 complaints” (www.dailymail.co.uk, 05.11.2008.)

Todd Leopold “Anonymous anger rampant on Internet” (www.cnn.com, 03.11.2008.)

James Kelleher „Illinois college shooter stoped medication“ (www.reuters.com, 15.02.2008.)

Brett Young “Kindergarten shooting game pulled” (www.reuters.com, 02.10.2008.)

²² Danny Hakim „ Net Providers to block the sites with child sex“, (www.nytimes.com, 10.06.2008.)

Andrew Clark „The american school where teachers carry a pen, a ruler and ... a gun“ (www.guardian.co.uk 18.08.2008.)

Danny Hakim „ Net Providers to block the sites with child sex“, (www.nytimes.com, 10.06.2008.)

Internet stranice

www.reuters.com

www.guardian.co.uk

www.msnbc.com

www.dailytelegraph

www.rsf.org

www.cnn.com

www.bbc.co.uk

www.cifrovik.ru

www.lenta.ru